

Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja 106

Yhtenäistetty Carl Michael Bellman

Teosten yhtenäistettyjen nimekkeiden ohjeluetelo

Heikki Poroila

Suomen musiikkikirjastoyhdistys
Helsinki 2012

Julkaisija
Suomen musiikkikirjastoyhdistys r.y.

Ulkoasu Heikki Poroila

© Heikki Poroila 2012

Toinen laitos, verkkoversio 2.0 (syyskuu 2012)

01.4

Poroila, Heikki

Yhtenäistetty Carl Michael Bellman : Teosten yhtenäistettyjen nimekkeiden ohjeluetelo / Heikki Poroila. – Toinen laitos, verkkoversio 2.0 (syyskuu 2012) – Helsinki : Suomen musiikkikirjastoyhdistys, 2012. – 18 s. – (Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja, ISSN 0784-0322 ; 106). – ISBN 952-5363-05-8 (PDF)

ISBN 952-5363-05-8 (PDF)

Luettelon käyttäjälle

Tämä ohjeluetelo syntyi aikoinaan kirjan *Yhtenäistetyt suosikkisävellykset* sivutuotteena. Vaikka suinkaan kaikki **Carl Michael Bellmanin** (4.2.1740 - 11.2.1795) laulut eivät ole yhtä tunnettuja kuin *Liksom en herdinna* tai *Vila vid denna källa*, on lauluista käytettyjen nimien standardointiin ollut jatkuvasti tarvetta. Ensimmäisen suomennokset syntyivät jo 1860-luvulla, eikä loppua ole vielä näkynyt. Jo se on ollut hyvä syy järjestää nimistöä edes jossain määrin.

Bellman on oman ohjeluetelon ansainneiden joukossa sikäli todellinen kummajainen, ettei hän ollut säveltäjä, vaan lahjakas runoilija ja muusikko. Yhtään Bellmanin nimissä esiintyvää laulua ei ole voitu toistaiseksi varmuudella osoittaa hänen alkuperäissävellykseen, mutta hyvin monen kohdalla tiedetään lainatun sävelmän alkuperä ja oikea säveltäjä. On silti täysin mahdollista, että jotkut lauluista ovat myös sävelen osalta Bellmanin omaa keksintää. Tätä oletusta tukee se tosiasia, että monet alkuperältään vieraitten sävelmien sovittaminen lauluihin osoittaa kohtuullista kekseliäisyyttä ja luovuutta.

Luettelointiteoreettisesti Bellmanin kirjaaminen kaikkien laulujensa säveltäjäksi on väärä ratkaisu. Mutta vaikka tiedämmekin joidenkin laulujen oikean säveltäjän, on käytännön syistä ollut järkevintä jättää teokset Bellmanin nimiin. Hyvin monen laulun kohdalla ei säveltäjästä ole minkäänlaista tietoa, eivätkä lainat useinkaan ole suorita sovituksia vaan pikemminkin mukaelmia.

Bellmanin musiikillisen asun saaneiden kirjallisten teosten luettelointi ei ole aivan ongelmaton, vaikka pääosa tuotannosta, erityisesti molemmat Fredman-kokoelmat, on kohtuullisen selkeästi dokumentoitavissa. Seuraavia yleisiä periaatteita olen pyrkinyt noudattamaan kautta linjan.

1. Alkuperäistekstien vanhan ruotsin kielen muodot on korjattu nykykielelle. Siten til = till, hvar = var, af = av, the = de ja fv = v.
2. Yhtenäistetyksi nimekkeeksi olen valinnut eri vaihtoehtoista alkusanoista muodostuvan ilmaisan. Ratkaisu on melkein pakon sanelema, sillä vain joillakin lauluilla on perinteinen nimi, useimmilla on lavea, kuvaile otsikko, jollaisen käyttäminen standardimuotona on perin epäkäytännöllistä. Ratkaisua puoltaa myös alkusanojen hyvin laaja käyttö julkaisuissa, samasta kunnollisen nimen puutteesta johtuen.
3. Useimmat Bellmanin laulut julkaistiin kahdessa kokoelmassa, joiden nimiä on pidetty usein standardointia vaativina teoskokonaisuuksina. Kyse on kuitenkin selkeästi julkaisuista, ei musiikillisista kokonaisuuksista, mistä syystä suosittelen, että niitä käytetään vain kokonaisuuksista ja lisäkirjauksina. Yksittäiset laulut on syytä standardoida itsenäisinä teoksina.
4. Bellmanin laulujen yhteydessä käytetään usein järjestysnumeroita, joilla viitataan jomman kumman julkaisukokonaisuuden sisäiseen numerointiin. Vaikka laulut voidaan kohtalaisen hyvin yksilöidä myös alkusanoillaan, olen merkinnyt nimekkeisiin myös nämä järjestysnumerot. Niihin liitetyt kirjaimet FE (Fredmans epistlar), FS (Fredmans sånger) ja BT (Bacchi Tempel) ovat oma sovellus, joka toivottavasti helpottaa nopeaa tiedonhakua.
5. Bellmanin lauluille on vaikea määritellä yksiselitteistä esityskokoonpanoa. Periaatteessa kaikki on tarkoitettu laulettavaksi ainakin yhdellä lauluäänellä ja säestyssoittimella. Käytännössä säestys on useimmissa julkaisuissa hoidettu useamman soittimen yhtyeellä, harvemmin yhdellä näppäinsoittimelle kuten kitaralla tai luutulla. Bellmanin oma soitin oli erikoisen muotoinen sisteri (cister), ns. kellositra eli citrinchen, jota on kuitenkin harvemmin äänitteissä käytetty.

6. Laulujen sävellysvuosia ei ole merkitty lisätietoihin, koska todellista tietoa on niin vähän lukuun ottamatta selkeitä lainasävellyksiä. Bellmanin tekstien syntyajoista tiedetään hieman enemmän. Epistoloista 25 ensimmäistä on vuodelta 1770, vuonna 1771 syntyivät epistolat nro 26-35, 40, 43, 60-62, 64, 65, 73 ja 76. Vuonna 1772 Bellman sepitti epistolat 45, 48, 50 ja 67 ja vuosien 1773-1780 aikana epistolat nro 36-42, 44, 46, 47, 49, 52-58, 63, 66, 68-69, 74 ja 75. Epistoloista 70, 71, 72 ja 77-82 tiedetään vain, että ne ovat syntyneet 1780-luvulla. Fredmanin laulut syntyivät vuosien 1764-1791 välillä, joten osa niistä on epistoloita vanhempia. Molemmat kokoelmat julkaistiin Tukholmassa, epistolat 1790 ja laulut 1791.

7. Vaikka mitään varsinaista teosluetteloja ei – ymmärrettävää kyllä – ole olemassa, ruotsalaiset ovat tutkineet rakastettua runoilijaansa melko perusteellisesti. Lukuisista lähteistä olen pitänyt keskeisessä asemassa epistoloiden ja laulujen melko tuoreita kokonaislevytyksiä (Proprius 1994 ja 1997), joihin liittyy myös perusteelliset kirjalliset dokumentit.

Alla Fredmans epistlar. – Stockholm : Proprius, p1994. – 6CD + 2 kirjaa.

* Fredmans epistlar med ordförklaring och melodikällor / utgivna av Gunnar Hillbom, Hans Nilsson & Jacob Boëthius. – ISBN 91-7118-814-2

* Epistlarnas värld : Om Bellman, sångerna och sångarna. – Gunnar Hillbom, Hans Nilsson & Jacob Boëthius. – ISBN 91-7118-815-0

Ensimmäisessä kirjassa on käsitelty perusteellisesti epistoloiden musiikillisia taustoja. Toisessa on analysoitu syntyäikoja, nimekkeitä sekä tekstejä.

Alla Fredmans sånger. – Stockholm : Proprius, p1997. – 4CD + 2 kirjaa

* Fredmans sånger med ordförklaringar och melodikällor / utgivna av Gunnar Hillbom, Hans Nilsson & Jacob Boëthius. – ISBN 91-7118-846-0.

* Sångernas värld : Om Verket, Visorna och Bellman i utlandet / Gunnar Hillbom, Hans Nilsson & Jacob Boëthius. – ISBN 91-7118-847-9.

Ensimmäisessä kirjassa on analysoitu tekstejä ja sävelmien taustoja, toisessa on historiallisia taustatietoja ja laulujen syntyäikojen analyysia.

8. Bellmania on suomennettu innokkaasti jo ainakin 150 vuoden ajan. Olen pyrkinyt keräämään eri suomentajien käännöksiä tiedonhakua helpottamaan, mutta olen tietoinen valikoiman puutteellisuudesta. Mukana on joka tapauksessa käännöstekstejä ainakin seuraavilta: Reino Hirvisepä, Unto Kupiainen, Liisa Ryömä, Outi Honkasalo, Esko Hakuni ja Jukka Tabermann.

* * *

Tämä uudistettu toinen verkkoversio on laajempi kuin ensimmäinen. Olen pyrkinyt ottamaan mukaan myös sellaiset laulut, jotka eivät sisälly kumpaankaan Fredman-kokoelmaan, mutta joihin voi silti joissain julkaisuissa törmätä. Muutoksia perinteisiin nimekkeisiin ei ole tehty.

Helsingin Viikissä syyskuussa 2012

Heikki Poroila

Pääluetelo

[Fredmans epistlar]

► Julkaistu Tukholmassa 1790. Sisältää 82 ”epistolaa” (FE1-82). Nimekettä on syytä käyttää vain kokonaisuudesta lisäkirjauksena, koska kyseessä ei ole musiikkiteos vaan julkaisun nimi.

[Gutår båd natt och dag, FE1]

■ Till Cajsa Stina

[Gutår båd natt och dag, FE1, suomi (Kaisasta)]

■ Kajsa Stinalle. Yö, päivä, hei!

[Gutår båd natt och dag, FE1, suomi (Kippis, nyt päivä, yö)]

■ Kippis, nyt päivä, yö toisilleen kättä lyö!

[Nå skruva fiolen, FE2]

■ Till Fader Berg, rörande fiolen. Ukko Bergille koskien hänen viuluun

[Nå skruva fiolen, FE2, suomi (Mies, äläppäs säästä nyt viuluas, helei!)]

[Nå skruva fiolen, FE2, suomi (Nyt soittaja viulusi kieliä kiristä)]

[Fader Berg i hornet stöter, FE3]

■ Till en och var av systrarna

[Fader Berg i hornet stöter, FE3, suomi (Bergströmin tanssit)]

[Fader Berg i hornet stöter, FE3, suomi (Isä Berg jo soittaa sarveen)]

[Fader Berg i hornet stöter, FE3, suomi (Ulla tanssii)]

■ Puhalla kuin itse hiisi. Torven pauhu juhlan täyttää

[Hej musikanter ge valthornen väder, FE4]

■ Enkannerligen till Anna Stina

[Hej musikanter ge valthornen väder, FE4, suomi (Hei, musikantit, nyt antaapa tulla)]

[Hej musikanter ge valthornen väder, FE4, suomi (Lemmen temppelit)]

■ Hei musikantit, nyt torvihin palkeet. Lemmentemppelit

[Käre bröder, så låtom oss supa i frid, FE5]

■ Till de trogne bröder på Terra Nova i Gaffelgränden Veli-veikkoset, rauhassa tuoppiimme suu

[Käre bröder, så låtom oss supa i frid, FE5, suomi (Nytpä veljet on maailma rauhallinen)]

■ Veli-veikkoset, rauhassa tuoppiimme suu

[Käre bröder, så låtom oss supa i frid, FE5, suomi (Viinan saarna)]

[Käraste bröder, systrar och vänner, FE6]

■ Med hälso och frid. Till de galimater på hinsidon den konungsliga Djurgårdenom

[Käraste bröder, systrar och vänner, FE6, suomi (Siskot ja veikot)]

■ Veikot ja siskot, mieleni halaa nyt taas porukkaan!

[Käraste bröder, systrar och vänner, FE6, suomi (Ystävät kaikki on koolla täällä)]

[Fram med basfiolen, FE7]

■ Som synes vara en elegi, skriven vid Ulla Winblads säng, sent om aftonen

[Fram med basfiolen, FE7, suomi (Bassoviulu viritetty, valmis soimaan)]

■ Bassoviulu viritetty valmis soimaan jo kohta on. Viulun kielten viritä jo nyhyky!

[Dörrarna öppna, fiolerna klara!, FE8]

- Till korporal Mollberg

[Dörrarna öppna, fiolerna klara!, FE8, suomi (Hauskaa on meillä, ei harmeista haittaa)]

[Käraste bröder, systrar och vänner, FE9]

- ▶ Säveltäjä on J. H. Roman (Drottningholmssmusik nro 20, Allegro).

- Käraste bröder, systrar i vänner. Till gumman på Thermopolium Boreale och hennes jungfrur

[Käraste bröder, systrar och vänner, FE9, suomi (Siskot ja veikot, nyt ilo alkaa)]

- Menuetti soi. Veikot ja siskot, virittämässä on isä Berg taas kieliä tässä

[Käraste bröder, systrar och vänner, FE9, suomi (Ystävät kaikki koolla on täällä)]

[Systrar hören min musik, FE10]

- Klingar väl vid flöjtraver

[Systrar hören min musik, FE10, suomi (Siskot, tätä kuulkaahan)]

[Hej sade Fredman var gång han hörde valthorn börja skråla, FE11]

- ▶ Säveltäjä on Johann Jacob Laun.

- Till bröderne och systrarna på Lokatten

[Gråt Fader Berg och spela, FE12]

- ▶ Säveltäjä on Georg Friedrich Händel (*Acis and Galathea*, HWV49).

- Elegi över slagsmålet på Gröna Lund

[Gråt Fader Berg och spela, FE12, suomi (Sai vallan murhe musta)]

- Elegia tappelusta Gröna Lundista. Nyt itke, isä kulta. Voi, isä Berg, nyt soita

[Nå ä nu alla församlade här, FE13]

- Till brodren Bredström

[Hör I Orfei drängar, FE14]

- ▶ Säveltäjä on Johann Jacob Laun.

- Till poeten Wetz

[Hör I Orfei drängar, FE14, suomi (Orfein veljet)]

- Laulu armaan, pling, pling, plang, nyt Apollon soi. Terve, Orfein veljet, auki laulun teljet

[Hör I Orfei drängar, FE14, suomi (Soittoniekat kuulkaa)]

- Rengit Orfeuksen, aukaisemme uksen Apollolle. Soittoniekat kuulkaa, kaikki koolle tulkaa

[Käraste min Theofile, FE15]

- Enkannerligen till Theofilum skomakargesäll

[Fader Bergström fingra ditt oboe, blås, FE16]

- Enkannerligen till de birfilare på den konungsliga Djurgården

[Systrar i vänner, och var en mig känner, FE17]

- Till syster Lisa

[Gubbarna satt sig att dricka, FE18]

- Till gubbarna på Terra Nova i Gaffelgränden vid Skeppsbron

[Gubbarna satt sig att dricka, FE18, suomi (Ukkelit istahti juomaan)]

[Trumslagarn kommer, flickor god dag!, FE19]

- Till systrarna på den konungsliga Djurgården

[Står du och gråter?, FE20]

- Till fader Berg och Jergen Puckel

[Skyarna tjockna, stjärnorna slockna, FE21]

[Skyarna tjockna, stjärnorna slockna, FE21, suomi (Tummenee taivaat, tähtien laivat)]

- Pilvet kun tummuu, tähdetkin sammuu. Pilvien huomaan, ui unen uomaan

[Glacen darra mellan knogen, FE22]

- Till de nybyggare på Gröna Lund

[Ack du min moder!, FE23]

- Som är ett soliloquium, då Fredman låg vid krogen Krypin, gent emot Bankohuset, en sommarnatt år 1768

[Ack du min moder!, FE23, suomi (Voi äitiseni)]

- Oi, kerro äiti, kuka lähetti sun. Voi äitiseni, mikä sinuun meni

[Ack du min moder!, FE23, suomi (Yksinpuhelu)]

- Äitini oi, ken osoittikaan sulle

[Kära syster! Mig nu lyster, FE24]

- Till kära mor på Bruna Dörren

[Kära syster! Mig nu lyster, FE24, suomi (Painan puuta, pieksän suuta)]

- Ruskean oven muorikullalle. Sisko kulta, mua multa vuotta

[Blåsen nu alla, hör böljorna svalla, FE25]

- Som är ett försök till en pastoral i backhanalisk smak, skriven vid Ulla Winblads överfart till Djurgården

[Blåsen nu alla, hör böljorna svalla, FE25, suomi (Katso, Venus loistossaan)]

- Laulu nyt soimaan! Torveen nyt soita

[Var står fiolen? säj min son, FE26]

- Rörande mutter Berg och angående Lotta i Kolmätargränden, och vad som passerat

[Gubben är gammal, urverket dras, FE27]

- Som är dess sista tankar. Laulut on laulettu. Hänen viimeiset ajatuksensa. Hetki on tullut harmajapään. Ukko on vanha, kello käy vain. Viimeiset ajatukset. Ukko on vanha, viisarit vain

[Gubben är gammal, urverket dras, FE27, suomi (Hetki on tullut harmajapään)]

- Ukko on vanha, kello käy vain. Viimeiset ajatukset. Ukko on vanha, viisarit vain

[Gubben är gammal, urverket dras, FE27, suomi (Laulut on laulettu)]

- Hänen viimeiset ajatuksensa. Viimeiset ajatukset

[Gubben är gammal, urverket dras, FE27, suomi (Ukko on vanha, tummuu jo koi)]

- Ukko on vanha, viisarit vain

[I går såg jag ditt barn, min Fröja, FE28]

- Om ett anställt försåt emot Ulla Winblad

[I går såg jag ditt barn, min Fröja, FE28, suomi (Fröijan papitar)]

- Pienkujan päässä Fröijan lapsen

[I går såg jag ditt barn, min Fröja, FE28, suomi (Piikases, Freija)]

- Piikases, Freija, eilen mä kävelyllä näin

[Movitz tag dina pinnar, FE29]

- Till de förnäma

[Drick ur ditt glas, se Döden på dig väntar, FE30]

- Till fader Movitz, under dess sjukdom, lungsoten

[Drick ur ditt glas, se Döden på dig väntar, FE30, suomi (Juo kaikki pois)]

- Juo kaikki pois ja varo ettei läiky. Ukko Movitzille tämän sairastaessa keuhkotautia

[Drick ur ditt glas, se Döden på dig väntar, FE30, suomi (Sarkkasi juo)]

- Jo Kalman käsi luinen, viikatemies sun ovellesi lyö. Lasistas juo, sua oottaa kuolemasi. Ryyppysi juo, jo kuolema sua oottaa. Sarkkasi juo, kas, kalma hioo kalpaa

[Se Movitz, vi står du och gråter, FE31]

- Över Movitz, då han blev uppiskad på gatan, för det kvinten sprang på basfiolen, en sommarafton 1769. Ob solum punctum caruit Robertus asello

[Se Movitz, vi står du och gråter, FE31, suomi (Tappelu)]

- Kas Movitz! Mik' on sulla huoli

[Kors! utan glas, du ser ut , din kanalje, FE32]

- Till fader Movitz, varutinnan han liknar honom vid ett skepp

[Kors! utan glas, du ser ut , din kanalje, FE32, suomi (Herra mun jee)]

- Kaapparin hylky. Herra mun jee millaiseksi on kuntos mennyt!. Lasitta noin olet, onneton sielu. Tuopitta oot sinä, kuomani

[Stolta stad!, FE33]

- Was ist das? Ge rum vid Roddartrappan

[Ack vad för en usel koja!, FE34]

- Till Movitz, när elden var lös i hans kvarter uti Kolmätargränden

[Ack vad för en usel koja!, FE34, suomi (Kurja koju, rikki lukko)]

[Bröderna fara väl vilse ibland, FE35]

- Angående sin sköna och hennes obeständighet

[Bröderna fara väl vilse ibland, FE35, suomi (Petetyt veikot)]

- Pullon jos huikkaiskin veljemme nuo

[Bröderna fara väl vilse ibland, FE35, suomi (Tuopistaan voi joskus luopuakin)]

- Veljet voi erehtyä lasistaan

[Vår Ulla låg i sängen och sov, FE36]

- Rörande Ulla Winblads flykt

[Vår Ulla låg i sängen och sov, FE36, suomi (Pää kättä vasten)]

- Pää kättä vasten, suu hymyten unessa Ulla makaa

[Mollberg, stå stilla, stå stilla vid grind, FE37]

- Till Mollberg på post vid Kungsträdgården

[Mollberg, stå stilla, stå stilla vid grind, FE37, suomi (Sotaveikot)]

- Kun, sotaveikko, sä kallistat pääs. Vartiovuorollas seisot nyt, mies

[Undan ur vägen, se hur' profossen med plumager, FE38]

- Rörande Mollbergs paradering vid korporal Bomans grav

[Undan ur vägen, se hur' profossen med plumager, FE38, suomi (Hautasaatto)]

- Tietä pois kansa!

[Storm och böljor tystna ren, FE39]

- Över Bergströmskans porträtt på Liljans krog, i Torshälla

[Storm och böljor tystna ren, FE39, suomi (Kesäinen aamu)]

- Krouvari jo saappaissaan kuuraa viinapannuaan

[Storm och böljor tystna ren, FE39, suomi (Touon aika lähenee)]

- Pienet linnut visertää

[Storm och böljor tystna ren, FE39, suomi (Tyyntynyt on myrskysää)]

- Laineet tyyntyy laulustaan

[Ge rum i bröllopgåln din hund!, FE40]

- Angående bröllopet hos Bensvarvars

[Mollberg satt i paulun, FE41]

- Vid et tillfälle då Christian Wingmark miste sin nattkappa i slagsmålet med Mollberg

[Mollberg satt i paulun, FE41, suomi (Mollberg istuksii vaan vuoteella untuvissaan)]

[Ren calad jag spår och tror, FE42]

- Rörande kortspelet på Klubben

[Ren calad jag spår och tror, FE42, suomi (Pata valttia!)]

- Aavistanpa kaladin. Ulla viherverhossaan

[Värm mer öl och bröd, FE43]

- Till Ulla Winblad, skriven vid et ömt tillfälle

[Värm mer öl och bröd, FE43, suomi (Tuo kaljaa kannulla)]

- Lämmitä olutta. Oltta, kuminaa nyt lämmitä. Ulla Winbladille, kirjoitettu herkkänä hetkenä. Tuo kaljaa kannulla, tee lämmin leipävelli

[Movitz helt allena, FE44]

- Över Bredströmskans och Movitz melankoli

[Movitz helt allena, FE44, suomi (Mowitz Kolmeen Liljaan)]

- Movitz istuskeli yksin säveliä loi. Mowitz Kolmeen Liljaan saapui aivan yksinään

[Tjänare Mollberg, hur är det fatt, FE45]

- Till fader Mollberg rörande hans harpa

[Tjänare Mollberg, hur är det fatt, FE45, suomi (Hei, hyvä Mollberg! Kuinkapa voit?)

[Undan ur vägen, ge rum för kurirn, FE46]

- Huru Mollberg skall bjuda till begravning efter Mutter på krogen Wismar, och om hans avfärd ifrån sterbhuset

[Kommer inte Mollberg?, FE47]

- Angående Mollbergs återkomst till sterbhuset på krogen Wismar. Jo nyss på stund

[Solen glimmar blank och trind, FE48]

- Varuti avmålas Ulla Winblads hemresa från Hessingen i Mälaren en sommarmorgon 1769

[Solen glimmar blank och trind, FE48, suomi (Purjehdusmatka)]

- Aamukaste kimmeltää. Mälar on kuin peili

[Solen glimmar blank och trind, FE48, suomi (Päivän kulta heijastuu)]

- Päivän kulta heijastuu peilityyseen aavaan

[Solen glimmar blank och trind, FE48, suomi (Tuuli hiljaa henkäilee)]

■ Pursi kaunis kiikuttaa, sorjasti sen soutajaa. Tuuli hiljaa henkäilee, aalto vapaa väikkyilee. Vuoko kaino kuvussa, avaa silmät unestaan

[Mamsell Ulla, märk mamsell, FE49]

■ Angående landstigningen vid Klubben i Mälaren en sommarafton 1769

[Mamsell Ulla, märk mamsell, FE49, suomi (Neiti Ulla, katsokaa kuutamoista hopeaa)]

[Febus förnyar, FE50]

■ Om dess sista ögnkast på Ulla Winblad vid hennes återfart ifrån Djurgården

[Febus förnyar, FE50, suomi (Foibos luo tultaan)]

[Movitz blåste en konsert, FE51]

■ Angående konserten på Tre Byttor

[Movitz blåste en konsert, FE51, suomi (Movitz antoi konsertin)]

[Movitz blåste en konsert, FE51, suomi (Valtiaamme malja)]

■ Kolmen pytyn konsertti

[Movitz, mitt hjärta blöder!, FE52]

■ Till Movitz när hans fästmo dog

[Movitz, mitt hjärta blöder!, FE52, suomi (Nyt sydän itkee verta)]

■ Oon murheen murtamana

[Vid ett stop öl och några supar, FE53]

■ Angående slagsmålet nedanför Dantobommen hos T. en höstnatt. Tuoppi jo olta, naukku hyvä järjen piirin pimentää

[Vid ett stop öl och några supar, FE53, suomi (Tuoppi jo olta)]

■ Tuoppi jo olta, naukku hyvä järjen piirin pimentää

[Aldrig en Iris på dessa bleka fält, FE54]

■ Vid korporal Bomans grav på S:ta Katrina kyrkogård

[Aldrig en Iris på dessa bleka fält, FE54, suomi (Hiljainen puisto)]

■ Ei lie jumal' Iiris tään puiston hiljenneen. Koskaan ei lie Iris puiston tään hiljenneen. Nää kentät koskaan ei liene tarjonneet Irikselle kukkaa

[Så ser han ut mitt bland de strålar, FE55]

■ Rörande Mollbergs kägelspel hos Faggens vid Hammarbytull en sommarafton 1770

[Se Mollberg med svart rock och flor, FE56]

■ Angående Mor Maja på Förgylda Bägaren

[Allting är riktigt klarerat och gjort, FE57]

■ Om barnsölet

[Hjärtat mig klämmer, FE58]

■ Över Kilberg, Backi man och ordensofficiant i templet

[Hjärtat mig klämmer, FE58, suomi (Voi mikä piina sydäntäni painaa)]

[Båtsman tag nu din luva, FE59]

■ Till Lokatten

[Sitter du ännu och ljuger, FE60]

- Till brännvinsadvocaten fader Kulkus om något som passerat

[Kära Mor!, FE61]

- Till kära Mor på Fyrkanten

[Kära Mor!, FE61, suomi (Muori, oi, sormet ristiin suori)]

[Movitz valthornet proberar, FE62]

- Angående sista balen på Gröna Lund

[Fader Bergström, stäm upp och klinga, FE63]

- ▶ Säveltäjä on Johan Fredrik Böriz.

- Diktad mitt i veckan

[Fader Bergström, stäm upp och klinga, FE63, suomi (Bergströmin tanssit)]

- Anna jo, soittaja, viulus soida

[Fader Bergström, stäm upp och klinga, FE63, suomi (Nyt ukko Bergström jo ala laulus)]

- Isä Bergström, nyt torvi soimaan

[Fäll dina ögon och skäms nu din tåssa, FE64]

- Rörande sista balen hos Frömans i Hornskroken

[Fäll dina ögon och skäms nu din tåssa, FE64, suomi (Hyi, sinä et ole mies etkä mikään)]

[Movitz med flor om armen, hålt!, FE65]

- Om styrmansdottern Gretgens död på fabriken

[Se var Movitz sitter där, FE66]

- Till Movitz målare

[Se var Movitz sitter där, FE66, suomi (Movitz hymy huulillaan)]

[Fader Movitz, bror!, FE67]

- Till Mutter på Tuppen. Spänn igen dina skor

[Fader Movitz, bror!, FE67, suomi (Isä Movitz, veli, sido kenkäs nyt)]

[Movitz, i afton står baln, FE68]

- Angående sista balen på Grönlund

[Se dansmästarn Mollberg, bröder, FE69]

- Om Mollberg dansmästare

[Se dansmästarn Mollberg, bröder, FE69, suomi (Ullaa opetetaan)]

- Juodessain sä laula, kulta. Mollberg tanssin opetustaan

[Movitz vik mössan högt över öra, FE70]

- Om något som passerade i artillerilägret anno 1773

[Ulla! min Ulla! säj får jag dig bjuda, FE71]

- Till Ulla i fönstret på Fiskartorpet

[Ulla! min Ulla! säj får jag dig bjuda, FE71, suomi (Ulla, oi Ulla)]

- Ullalle. Ulla, oi Ulla, nyt saanhan kai tuoda sulle. Ullani mun, sano, sallitko tuoda

[Ulla! min Ulla! säj får jag dig bjuda, FE71, suomi (Ullani)]

- Ullani, sulle mä tarjolle toisin viiniä. Ulla mun Ullani saanko sulle tarjota

[Glimmande nymf, FE72]

- Lämnad vid Cajsa Lisas säng, sent om en afton

[Glimmande nymf, FE72, suomi (Kimmellys on vuotees yllä)]

- Ihana neito, silmät ne hohtaa. Silmissäs on loisto ja aamu

[Fan i fåtöljerna!, FE73]

- Angående Jergen som förskrev sig till fan. Stolarna kullra

[Fan i fåtöljerna!, FE73, suomi (Piru on irti!)]

[Min son! Dina kärl, dina skålar, FE74]

- Om Bergströmskans porträtt

[Skratta mina barn och vänner, FE75]

- Till sin rival fader Movitz, på Cajsa Lisas namnsdag

[Skratta mina barn och vänner, FE75, suomi (Mustasukkainen pillipiipari)]

- Naurakaa, oi ystävämme, nimipäiväkesteissämme!

[Se Hans Jergen hur han sig bockar, FE76]

- Till Mutter på Wismar, rörande Hans Jergen, då han blev utpiskad ifrån balen

[Klang mina flickor!, FE77]

- Angående Jungfru Sophia på Lokatten och om något som passerat

[Klang mina flickor!, FE77, suomi (Kas, tytöt, taivaat jo tuikkivat tulta)]

[Knappt Jeppe hant ur gluggen gå in, FE78]

Säveltāja on Hinrich Philip Johnsen (1717-1779).

[Karon i luren tutar, FE79]

- Avsked till matronorna, synnerligen till Mor Maja Myra i Solgränden vid Stortorget, anno 1785

[Karon i luren tutar, FE79, suomi (Karonin torvi kajaa)]

[Liksom en herdinna, FE80]

- Angående Ulla Winblads lustresa till Första Torpet, utom Kattrumpstullen

[Liksom en herdinna, FE80, suomi (Huvimatka)]

- Kuin neitonen heljin, herttaisain

[Liksom en herdinna, FE80, suomi (Häämatka)]

- On neitonen kaino armainen. Se neitonen kaino armainen

[Liksom en herdinna, FE80, suomi (Neito lähteellä)]

- Kun lähteellä paimenneitonen. On taivas kuin silkki siintävin. Vain pilvet soutaa, muuta ei näy

[Liksom en herdinna, FE80, suomi (Nyt Ullamme juhliin laittautuu)]

- Nyt Ullamme juhliin laittautuu

[Liksom en herdinna, FE80, suomi (Paimentytön pastoraali)]

- Kuin paimentyttö korea

[Märk hur vår skugga, märka Movitz mon frère!, FE81]

- Till grälmakar Löfberg i sterbhuset vid Dantobommen, diktad vid graven

[Märk hur vår skugga, märka Movitz mon frère!, FE81, suomi (Hontelot varjomme)]

- Hontelot varjomme pinnassa maan. Varjomme pimeään katoavat

[Märk hur vår skugga, märka Movitz mon frère!, FE81, suomi (Katso, noin ihminen uume-niin maan)]

- Huomaa kuink' varjomme Movitz mon frère

[Märk hur vår skugga, märka Movitz mon frère!, FE81, suomi (Taas kaatui kaveri)]

■ Meiltä jo varjon ah, Movitz, se nää

[Vila vid denna källa, FE82]

■ Eller oförmodade avsked, förkunnat vid Ulla Winblads frukost en sommarmorgon i det gröna

[Vila vid denna källa, FE82, suomi (Luonnon helmassa)]

■ Oi, kuule kuinka torvet soi. Paistettu bekkasiini. Sun maljas oi

[Vila vid denna källa, FE82, suomi (Lähteelle istukaamme)]

[Vila vid denna källa, FE82, suomi (Lähteen luo tähän jäämme)]

[Fredmans sånger]

► Julkaistu Tukholmassa 1791. Sisältää 65 laulua (FS1-65). Nimekettä on syytä käyttää vain kokonaisuudesta lisäkirjauksena, koska kyseessä ei ole musiikkiteos vaan julkaisun nimi.

[Backi härolder med guld och beslag, FS1]

■ Bacchi adelsmän

[Ordenshärolder, ta'n edra spiror, FS2]

■ Bacchi 1:sta ridderslag

[Se menigheten, hör på trumpetten, FS3]

■ Bacchi 2:dra ridderslag

[Hör pukor och trumpeter!, FS4]

■ Riddareedens avläggande i ordenskapitlet

[Så ofta jag äger ledighet, FS5]

■ Min herre!

[Hör klockorna med ängsligt dån, FS6]

■ Över brännvinsbrännaren Lundholm

[Hör klockorna med ängsligt dån, FS6, suomi (Eräälle veljelle Bacchuksessa)]

■ Soi kellot kolkon kalmiston

[Kärlek och Backus helgas min skål!, FS7]

■ Till Kärleken och Bacchus

[Kärlek och Backus helgas min skål!, FS7, suomi (Rakkaudelle ja Bacchukselle)]

■ Rakkaus ja Bacchus pyhittää mun maljani

[Ack, om vi hade god' vänner en så, FS8]

■ Önskan af en Bacchi man

[Ack, om vi hade god' vänner en så, FS8, suomi (Unkarin viiniä)]

■ Voi, hyvät ystävät, meillä jos ois Unkarin viiniä saavi

[Nå ödmjukaste tjänare, gunstig Herr Vård!, FS9]

■ Måltidssång

[Supa klockan över tolv, FS10]

[Supa klockan över tolv, FS10, suomi (Juomme aamunkoittohon)]

[Portugal, Spanien, FS11]

[Venus Minerva, FS12]

[Det var rätt kuriöst, FS13]

■ Klubben.. Kapakka! kapakkapa! kultainen, hoi

[Det var rätt kuriöst, FS13, suomi (Ovelassa)]

■ Kapakka! kapakkapa! kultainen, hoi

[Hade jag sextusende daler, FS14]

[Kom sköna källarflickor, FS15]

[Är jag född så vill jag leva, FS16]

[Är jag född så vill jag leva, FS16, suomi (Paratiisilaulu)]

■ Koska synnyin, laulu helää

[I januari månad - gutår, FS17]

■ I full enlighet med Bacchi kalender

[I januari månad - gutår, FS17, suomi (Juomarin allakka)]

■ Tais olla tammikuu – heipä-hei!

[Snart är jag ryckt ur tidens sköte, FS18]

■ Frossan

[Ack! döden är en faslig björn, FS19]

[Mina björnar, samlen eder, FS20]

[Så lunka vi så småningom, FS21]

■ Måltidssång

[Så lunka vi så småningom, FS21, suomi (Juokaamme veikot)]

[Så lunka vi så småningom, FS21, suomi (Kesteissä)]

■ Niin pannaan hölkäks hiljalleen

[Så lunka vi så småningom, FS21, suomi (Niin pikku hiljaa poistumme)]

[Så lunka vi så småningom, FS21, suomi (Näin hummatessa huoletta)]

[Ack hör ett roligt giftermål, FS22]

■ Bacchi bröllop

[Så slutas våra sorgedagar, FS23]

■ Bacchi begrafning

[Bort vid en grind uti en skog, FS24]

■ Krogen

[Cornelius levde femti år, FS25]

■ Krögaren

[Ur vägen och vik!, FS26]

- Fredmans begrafning. Fredmans begravning

[Ur vägen, ur vägen, FS27]

- Vid capit. August von Schmidts grafchor

[Movitz skulle bli student, FS28]

- Tre remmare

[Grannas Lasse!, FS29]

- Gästgivaregården. Klang på lyran

[Hör Trumpetarn, alarm!, FS30]

- Vid turkens audience 1773

[Opp, Amaryllis, vakna min lilla!, FS31]

- Fiskafänget

[Opp, Amaryllis, vakna min lilla!, FS31, suomi (Aamukalaan, Amaryllis!)]

- Nouse jo vieno, tyttöni pieno

[Träd fram du nattens Gud att solens lågor dämpa, FS32]

- Aftonkväde

[Träd fram du nattens Gud att solens lågor dämpa, FS32, suomi (Illalla)]

- Oi, saavu kuulas yö

[Magistraten uti T*** fiker, FS33]

[På Gripshom är allt för roligt, FS34]

[Gubben Noak, FS35]

- Gubben Noach, gubben Noach, var en hedersman. Om gubben Noach och hans fru

[Gubben Noak, FS35, suomi (Ukko Nooa)]

- Ukko Nooa ja hänen eukkonsa. Ukko Nooa, ukko Nooa. Ukko Nooasta ja hänen eukostaan

[Gubben Lot och hans gamla fru, FS36]

[Gubben Lot och hans gamla fru, FS36, suomi (Lootin ukkeli eukkoineen)]

- Suolaa, suolaa, enemmän suolaa

[Glada bröder, när vi dricka, FS37]

[En Potifars hustru med sköna maner, FS38]

[En Potifars hustru med sköna maner, FS38, suomi (Jooseppi ja Potifaarin emäntä)]

- Kas, vaimopa nyt Potifaarin jo tää

[Allt förvandlas, allt går omkull!, FS39]

[Allt förvandlas, allt går omkull!, FS39, suomi (Aika muuttuvi hiljalleen)]

- Mooses ja veljensä Aaron

[Ahasverus var så maktig, FS40]

[Joakim uti Babylon, FS41]

- Joachim uti Babylon

[Joakim uti Babylon, FS41, suomi (Babylonin Sanna)]

- Babylonissa asui mies

[Joakim uti Babylon, FS41, suomi (Elelipä Babylonissa)]

- Elelipä Babylonissa pariskunta juutalainen

[Judith var en riker änka, FS42]

[Adams skål, vår gamla far, FS43]

[Gamle bror Jockum, klang vid denna rågan!, FS44]

[Gamle bror Jockum, klang vid denna rågan!, FS44, suomi (Vanha Jussi, Juottilassa istuisaan)]

[Om ödet mig skull' skicka, FS45]

[Hur du dig vänder, FS46]

- Mollberg och Camilla, bacchanalisk pastoral. Handlingar rörande Bacchi concurs

[Backus snyfta, grät och stamma, FS47]

- Bacchi Proclama

[November, den femtonde dagen, FS48]

- Bacchi Bouptekning

[Som nu och emedan, FS49]

- Upskofs Utslag i Saken

[Parterna syns kring Backus så röder, FS50]

- Parternes Inställelse på Proclama-dagen

[Utterquist - Ja!, FS51]

- Parternes Uprop och Edgång i Conkursen

[Närvarande vid fluidum, FS52]

- Protocollernes Justering i Conkursen

[Som av handlingarne, bröder, FS53]

- Särskildt Votum af Rådman Christ. Wingmark

[I närvarande parter, FS54]

- Rådstu-Rättens Voterings Protocoll och sluteliga Utslag i Conkurs-Tvisten emellan Bachus och des Borgenärer

[Mollberg höll flaskan och Bredström satt mitt emot i dörrn, FS55]

- Baggens-gatan

[När jag har en plåt att dricka, FS56]

- Nota bene

[När jag har en plåt att dricka, FS56, suomi (Kun on mulla haarikkainen reiniläistä)]

[Sjung och läs nu Bacchi böner, FS57]

- Bacchi böne och sententie bok

[Nej fåfängt vart jag ser, FS58]

- Stadshagen

[Har du något i flaskan kvar?, FS59]

[Har du något i flaskan kvar?, FS59, suomi (Onko tilkkanen pullossa?)]

- Tilkkanen vielä!

[Du har att fordra av mitt sinne, FS60]

- Den snåle och tiltagsne gästen

[Se god dag min vän, min frände, FS61]

- Till buteljen

[Se god dag min vän, min frände, FS61, suomi (No kas päivää ystäväinen)]

- Terve, veljyt – kunnon kuoma!

[Se god dag min vän, min frände, FS61, suomi (Putelille)]

- Pullolle

[Aldrig ett ord!, FS62]

[Mäster Petrus från det helga höga, FS63]

[Fjäriln vingad syns på Haga, FS64]

- Haga

[Fjäriln vingad syns på Haga, FS64, suomi (Perhonen Haagassa)]

- Perhonen Hagassa. Silosiivin liittää perho

[Så ser jag ut vid stranden, min bror, FS65]

- Brev till Kongl. sekret. Elis Schröderheim

[Bacchi Tempel]

► Vuonna 1783 julkaistu laulukokoelma, jonka taustalla on Bacchuksen kunniaksi perustettu humoristinen veljeskunta Bacchi Orden. Nimekettä on syytä käyttää vain kokonaisuudesta lisäkirjauksena, koska kyseessä ei ole musiikkiteos vaan julkaisun nimi.

- Bacchi Tempel eller öpnadt vid Corporalens samt Ordens-Oboistens Fader Movitz död 1779

[Flodens sorl och vädrens fläkt, BT1]

[Böljan sig mindre rör, BT2]

[Bakom dessa gröna lindar, BT3]

[Uppå vattnets lugna våg, BT4]

[Sälla strand, där vi nu landa, BT5]

[Marsch, över allt, följ Martis spår, BT6]

[Manskap, giv akt, BT7]

[Hurra, se min fåla, BT8]

[Skåden hit, märk och minns, BT9]

[Om ödet skull' mig skicka, BT10]

[Sjung mina söner alla tolv, BT11]

[Sjungom systrar, Fröjas ära, BT12]

[Tom är min flaska, tunnan utrunnen, BT13]

[Vem är, som ej vår broder mins?, BT14]

■ Hvem är, som ej vår broder mins?

[Bort allt vad oro gör, BT15]

[Bort allt vad oro gör, BT15, suomi (Reinin viiniä)]

■ Pois huolet, veljyein, ei tääll' oo painajaista

Yksittäisiä lauluja

[Du gjorde väl, du kom!]

■ Julpsalm

[Gustafs skål]

▶ Laulu on kirjoitettu Gustav III:n ylistykseksi 19.8.1772.

■ Gustafs skål!, den bäste kung som norden äger

[Lilla Carl, sov sött i frid]

■ Bellmans vaggvisa